

Eligia Gąssowska

Bodzentyń, woj. kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 16, 296-297

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

oraz odległości między zewnętrzną krawędzią szczytu wału a jego podstawą wynika, iż pierwotny kąt nachylenia płaszcza wału był kątem naturalnym - 45°.

Materiał zabytkowy do czasu pełnego opracowania znajduje się w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ O/Lublin.

Badania będą kontynuowane.

BOBROWNIKI woj.włocławskie	patrz późne średniowiecze
BRZEZINY woj.skierniewickie Stanowisko 8	patrz późne średniowiecze
BODZENTYN woj.kieleckie	Konserwator Zabytków Archeologicznych w Kielcach

Badania prowadziła dr Eligia Gąsowska. Finansował WKZ w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Pomieszczenia piwniczne, nowożytnie, w rejonie Górnego Rynku i przyległych ulic.

W związku z awarią wodociągową i podobnym, jak w Sandomierzu zagrożeniem w postaci podziemnych usuwisk i przemieszczeń podłoża lessowego, została podjęta akcja ratownicza. W lutym 1982 r. przystąpił do pracy Oddział Robót Górniczych Świętokrzyskiego Przedsiębiorstwa Robót Wiertniczych i Górniczych w Kielcach pod naukowym kierownictwem prof.dr.hab.Zbigniewa Strzeleckiego z Instytutu Projektowania i Budowy Kopalń Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, ze stałym nadzorem archeologicznym Wojewódzkiego Konserwatora w Kielcach.

Prace archeologiczne mają charakter towarzyszący, w niektórych tylko przypadkach odkrywkowo-sprawdzający dla robót górniczych. Celem ich jest udokumentowanie materiału źródłowego wydobywanego z zagruzowań oraz warstw związanych z architekturą dla określenia chronologii względnej budowy i użytkowania poszczególnych pomieszczeń piwnicznych.

W ich wyniku stwierdzono, że:

- 1/ W zespole piwnic, na styku ulicy Langiewicza i Górnego Rynku, najstarszą częścią jest poziom drugi /niższy/ piwnicy pod budynkiem nr 30 /P1/. Podłoże calcowe zostało tutaj naruszone celem posadowienia ściany północnej, gdzie warstwa kulturowa zalegająca nad wkopem odpowiada starszemu poziomowi funkcjonowania piwnicy P1. Na około 30 cm warstwie kulturowej, powstałej z osnowy lessowej i polepy rozmytej z węglem drzewnym spaleniskowym, zawierającej m.in. zabytki z XVI wieku, zalega podsypka kamienna pod budowę ściany zachodniej. Całość chrono-

giczną tworzy pomieszczenie piwniczne P1 w swej dolnej części wraz z komorą lessową, do której wchodzi otwór wejściowy piwnicy P2 i korytarzem P3.

- 2/ Fazę następną reprezentuje obecna komora piwniczna P1 ze sklepieniem kolebkowym i korytarzem I poziomu, z obramieniem kamiennym pochodzącym z bodzentyńskiego zamku. Tę fazę można określić jako pochodzącą z lat po 1815 r.
- 3/ Obecne wejście do piwnicy P1, komora piwniczna P4 /pod budynkiem nr 28/, są młodsze niż młodsza faza uchwycona w pomieszczeniu P1.
- 4/ Podobna chronologia poszczególnych komór i korytarzy piwnicznych rysuje się w zespole zwanym "pod placem GS".
- 5/ Odrębny i prawdopodobnie znacznie starszy charakter mają piwnice we wschodnim narożu Górnego Rynku, lecz prace tutaj zostały dopiero zapoczątkowane.
- 6/ Kompleks piwnic zalegający w środkowej partii zachodniej pierzei Rynku jest posadowiony najgłębiej i wydrążony w czystym lessie, stąd bardzo trudny do datowania.

Nadzór archeologiczny nadal będzie kontynuowany.

KAZANÓW STARY, gm. Końskie
woj. kieleckie

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
w Kielcach

Badania prowadziła dr Eligia Gąssowska. Finansował WKZ w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Dwór obronny /XVI-XVII w./.

Relikt dworu obronnego w Kazanowie to obecnie niewielki, porośnięty trawą pagórek, znajdujący się o około 300 m na południe od klasztoru pobernardynskiego z XVII-XVIII wieku, wybudowanego przez rodzinę Kazanowskich herbu Grzymała. Wobec zniszczenia około 1/3 części nasypu przez samowolne wybudowanie drogi dojazdowej na pole, zaistniała konieczność przeprowadzenia badań wykopaliskowych, które pozwoliły określić charakter i chronologię oraz odczytać rzut obiektu.

Założono i wyeksplorowano dwa wykopy badawcze usytuowane w południowej i północnej części założenia. W wykopach odsłonięto relikty murów wykonanych z miejscowego wapienia z domieszką kamieni eratycznych i niewielkim dodatkiem cegły. Trzy z odkrytych murów biegły na osi NW-SE i są prawdopodobnie pozostałościami ścian zewnętrznych budynku. W wykopie 2 odsłonięto wycinek budowli posadowionej na planie koła lub półkola, prawdopodobnie wieży.

Ruchomy materiał zabytkowy, głównie ceramika, kafle, szkło itp. może być datowany od połowy XVI do połowy XVIII wieku. Zawiera on spory procent wyrobów luksusowo-